

REFLECTAREA OPERAȚIILOR DE EVIDENȚĂ A FINANȚĂRILOR ȘI ÎNCASĂRILOR CU DESTINAȚIE SPECIALĂ ÎN BAZA METODEI VENITULUI

Djulieta PRODAN

Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova

Funds for funding and establishment with special destinations are the main source of income to no-for-profit organizations. Highlights are provided different ways of reflecting them, one of them as a method of income. Some aspects of the application of this method will be proposed below.

Fondurile de finanțări și încasări cu destinație specială includ totalitatea resurselor primite de organizațiile necomerciale pentru realizarea programelor concrete și a acțiunilor care corespund obiectivelor statutare ale acestora, precum și mijloacele rezultate din activitatea necomercială prevăzută de statut.

Fondurile de finanțări și încasări cu destinație specială pot fi reflectate în evidența contabilă în baza următoarelor două metode:

- a) metoda venitului;
- b) metoda patrimoniului.

Metoda venitului – se folosește pentru constatarea mijloacelor cu destinație specială primite sub formă de active curente sau active pe termen lung sau din contul cărora au fost procurate active curente sau active pe termen lung. Această metodă presupune constatarea inițială a acestor mijloace ca datorii în bilanțul contabil pe postul „Finanțări și încasări cu destinație specială”, iar ulterior, după folosirea lor după destinația stipulată – în calitate de venituri ale organizației necomerciale.

Metoda patrimoniului – se folosește pentru constatarea mijloacelor cu destinație specială primite sub formă de active pe termen lung sau din contul cărora au fost procurate sau create active pe termen lung. Ca și metoda venitului, această metodă presupune constatarea inițială a acestor mijloace ca datorii în bilanțul contabil pe postul „Finanțări și încasări cu destinație specială”. Dar, spre deosebire de metoda anterioară examinată, ulterior, la înregistrarea în evidență a activelor pe termen lung, aceste mijloace se reflectă în componența capitalului propriu, și anume: în componența unui element patrimonial de pasiv pe care l-ar putea utiliza sub formă de un fond de patrimoniu al organizației necomerciale.

În continuare vom relata modul de reflectare în evidența contabilă a finanțărilor și încasărilor cu destinație specială conform metodei venitului.

La primirea mijloacelor cu destinație specială de la sponsori, filantropi, stat și alți donatori externi sub formă de active curente sau active pe termen lung sau din contul cărora au fost procurate active curente sau active pe termen lung, în evidență se va întocmi formula contabilă:

Debit contul 241 „Casa” sau

Debit contul 242 „Conturi curente în valută națională” sau

Debit contul 243 „Conturi curente în valută străină” – la încasarea mijloacelor de finanțări și încasări cu destinație specială sub formă de mijloace bănești sau

Debit contul 111 „Active nemateriale” sau

Debit contul 121 „Active materiale în curs de execuție” sau

Debit contul 122 „Terenuri” sau

Debit contul 123 „Mijloace fixe” sau

Debit contul 131 „Investiții pe termen lung în părți nelegate” sau

Debit contul 132 „Investiții pe termen lung în părți legate” sau

Debit contul 211 „Materiale” sau

Debit contul 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată” sau

Debit contul 217 „Mărfuri” sau

Debit contul 231 „Investiții pe termen scurt în părți nelegate” sau

Debit contul 232 „Investiții pe termen scurt în părți legate” sau

Debit contul 246 „Documente bănești” – la intrările de active curente sau active pe termen lung din finanțări și încasări cu destinație specială;

Credit conturile 423 „Finanțări și încasări cu destinație specială pe termen lung” – la suma mijloacelor încasate sau activelor intrate pentru realizarea programelor și proiectelor pe un termen mai mare de un an;

Credit conturile 541 „Finanțări și încasări cu destinație specială pe termen scurt” – la suma mijloacelor încasate sau activelor intrate pentru realizarea programelor și proiectelor pe un termen mai mic de un an.

După cum se observă, organizațiilor necomerciale pentru finanțările și încasările cu destinație specială primite pentru realizarea programelor și proiectelor pe un termen mai mic de un an li se propune utilizarea unui cont de gradul I de datorii calculate pe termen scurt 541 „Finanțări și încasări cu destinație specială pe termen scurt”, care la moment nu este prevăzut în Planul de conturi contabile al activității economico-financiare a întreprinderilor. Acest fapt nu permite organizarea evidenței corecte a datoriilor și delimitarea acestora după termenul de utilizare a mijloacelor după destinația lor specială. Contul 541 „Finanțări și încasări cu destinație specială pe termen scurt” are funcție contabilă de pasiv. În creditul acestui cont se reflectă datoria față de donatori la momentul primirii finanțărilor și încasărilor cu destinație specială pe termen scurt, iar în debit se reflectă micșorarea datoriilor față de donatori în momentul utilizării mijloacelor după destinația lor specială.

Dacă organizația necomercială se ocupă cu acumularea și repartizarea contribuțiilor cu destinație specială beneficiarilor, atunci la valoarea activelor primite de la donatori pentru transmiterea lor gratuită beneficiarilor sau pentru înzestrarea programelor cu echipament se recomandă a fi utilizat contul 253 „Alte active curente supuse repartiției”, cont de gradul I care este destinat generalizării informațiilor privind activele curente primite sau procurate pentru transmiterea lor gratuită beneficiarilor contribuțiilor cu destinație specială în termen de până la un an sau pentru înzestrarea programelor cu echipament. Acest cont are funcție contabilă de activ. În debitul acestui cont se recomandă a fi reflectată valoarea inițială a activelor curente sau a activelor pe termen lung procurate sau primite pentru transmiterea lor gratuită beneficiarilor sau pentru înzestrarea programelor cu echipament, iar în credit – valoarea de bilanț a activelor transmise beneficiarilor contribuțiilor.

Dacă activele au fost primite de la un donator extern pentru transmitere ulterioară gratuită a acestora beneficiarilor sau pentru realizarea programelor, se întocmește formula contabilă:

Debit contul 253 „Alte active curente supuse repartiției”

Credit contul 541 „Finanțări și încasări cu destinație specială pe termen scurt”.

Dacă astfel de active au fost procurate din contul mijloacelor bănești primite de la donatori externi, atunci se întocmesc următoarele formule:

– la încasarea mijloacelor de finanțări și încasări cu destinație specială sub formă de mijloace bănești de la donatori externi:

Debit contul 241 „Casa” sau

Debit contul 242 „Conturi curente în valută națională” sau

Debit contul 243 „Conturi curente în valută străină”

Credit contul 541 „Finanțări și încasări cu destinație specială pe termen scurt”;

– la procurarea activelor curente pentru transmiterea gratuită a acestora beneficiarilor contribuțiilor cu destinație specială:

Debit contul 253 „Alte active curente supuse repartiției”

Credit contul 241 „Casa” sau

Credit contul 242 „Conturi curente în valută națională” sau

Credit contul 243 „Conturi curente în valută străină”.

Mijloacele de finanțări și încasări cu destinație specială pe termen lung, care vor fi utilizate după destinație în anul de gestiune curent, se trec în categoria finanțărilor și încasărilor cu destinație specială pe termen scurt prin formula contabilă:

Debit 431 „Finanțări și încasări cu destinație specială pe termen lung”;

Credit 541 „Finanțări și încasări cu destinație specială pe termen scurt”.

La folosirea activelor curente conform destinației speciale a acestora, conform metodei venitului, finanțările și încasările cu destinație specială se constată ca venituri, întocmindu-se formula contabilă:

Debit contul 541 „Finanțări și încasări cu destinație specială pe termen scurt”;

Credit contul 612 „Alte venituri operaționale”.

Proiectul Standardului Național de Contabilitate 41 „Particularitățile evidenței contabile și prezentării rapoartelor financiare în organizațiile necomerciale” prevede utilizarea contului 552 „Venituri cu destinație specială anticipate curente” pentru evidența mijloacelor cu destinație specială sub formă de mijloace bănești sau din contul cărora s-au procurat active curente, care, conform planului bugetar al organizației necomerciale, trebuie folosite conform destinației speciale în anul de gestiune curent, dar care încă nu au fost utilizate. La valoarea acestor mijloace se întocmește formula contabilă:

Debit contul 541 „Finanțări și încasări cu destinație specială pe termen scurt”;

Credit 552 „Venituri cu destinație specială anticipate curente”.

Dar, deoarece finanțările și încasările cu destinație specială se tratează ca datorii până în momentul folosirii după destinație a mijloacelor, considerăm că nu e binevenită folosirea în acest caz a contului 552 „Venituri cu destinație specială anticipate curente” pentru mijloacele care încă nu au fost folosite conform destinației speciale. În așa caz, apar următoarele neajunsuri:

– se micșorează neîntemeiat suma datoriilor față de donatorii externi privind finanțările și încasările cu destinație specială;

– ambele conturi fac parte din clasa „Datorii pe termen scurt” și e inutilă formula contabilă:

Debit contul 541 „Finanțări și încasări cu destinație specială pe termen scurt”

Credit contul 552 „Venituri cu destinație specială anticipate curente”;

– contul 541 „Finanțări și încasări cu destinație specială pe termen scurt”, prin esența sa, prezintă un venit așteptat în viitor al organizației necomerciale la folosirea mijloacelor după destinația lor specială;

– în cazul neutilizării mijloacelor conform destinației speciale ca urmare a unor evenimente neașteptate, apare necesitatea restituirii acestora donatorilor externi și, respectiv, necesitatea întocmirii formulei inverse:

Debit contul 552 „Venituri cu destinație specială anticipate curente”

Credit contul 541 „Finanțări și încasări cu destinație specială pe termen scurt”.

Dacă mijloacele cu destinație specială primite de la donatori externi nu au fost folosite conform destinației, atunci ele trebuie restituite donatorilor, ceea ce în evidența organizației necomerciale se reflectă astfel:

Debit contul 541 „Finanțări și încasări cu destinație specială pe termen scurt” sau

Debit contul 431 „Finanțări și încasări cu destinație specială pe termen lung”

Credit contul 111 „Active nemateriale” sau

Credit contul 121 „Active materiale în curs de execuție” sau

Credit contul 122 „Terenuri” sau

Credit contul 123 „Mijloace fixe” sau

Credit contul 131 „Investiții pe termen lung în părți nelegate” sau

Credit contul 132 „Investiții pe termen lung în părți legate” sau

Credit contul 241 „Casa” sau

Credit contul 242 „Conturi curente în valută națională” sau

Credit contul 243 „Conturi curente în valută străină” – la restituirea mijloacelor cu destinație specială donatorilor externi sub formă de mijloace bănești;

Credit contul 211 „Materiale” sau

Credit contul 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată” sau

Credit contul 217 „Mărfuri” sau

Credit contul 231 „Investiții pe termen scurt în părți nelegate” sau

Credit contul 232 „Investiții pe termen scurt în părți legate” sau

Credit contul 246 „Documente bănești” – la restituirea mijloacelor cu destinație specială donatorilor externi sub formă de active curente sau active pe termen lung.

Bibliografie:

1. Legea cu privire la asociațiile obștești, nr.837-XIII din 17 mai 1996 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova. - 1997. - Nr.6.
2. Пашигорева Г.И., Пилипенко В.И. Учет в некоммерческих организациях. - СПб: Питер, 2002.
3. Юрьева Т.В. Экономика некоммерческих организаций. - Москва: Юрист, 2002.
4. Макальская М.Л., Константинова С.Б. Общественные объединения. - Москва: Дело и Сервис, 2002.
5. <http://www.referat.ro>
6. <http://www.glavbukh.ru>
7. <http://www.mdi.gov.md>

Prezentat la 02.07.2009